

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)
της 28ης Σεπτεμβρίου 2006*

Στην υπόθεση C-150/05,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 35 ΕΕ, που υπέβαλε το Rechtbank 's-Hertogenbosch (Κάτω Χώρες) με απόφαση της 23ης Μαρτίου 2005, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 4 Απριλίου 2005, στο πλαίσιο της δίκης

Jean Leon Van Straaten

κατά

Staat der Nederlanden,

Republiek Italië,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους K. Schieman, πρόεδρο του τετάρτου τμήματος, προεδρεύοντα του πρώτου τμήματος, N. Colneric (εισηγήτρια), J. N. Cunha Rodrigues, M. Plešić και E. Levits, δικαστές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

γενικός εισαγγελέας: D. Ruiz-Jarabo Colomer

γραμματέας: H. von Holstein

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζήτησεως της 4ης Μαΐου 2006,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Κυβέρνηση των Κάτω Χωρών, εκπροσωπούμενη από την H. Sevenster και τον D. J. M. de Grave,
- η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον I. M. Braguglia, επικουρούμενο από τον G. Aiello, avvocato dello Stato,
- η Τσεχική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον T. Boček,
- η Ισπανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον M. Muñoz Pérez,
- η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους G. de Bergues και J.-C. Niollet,
- η Αυστριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον E. Riedl,

- η Πολωνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον T. Nowakowski,
- η Σουηδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την K. Wistrand,
- η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους W. Bogensberger και R. Troosters,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 8ης Ιουνίου 2006,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- ¹ Η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 54 της συμβάσεως εφαρμογής της Συμφωνίας του Σένγκεν, της 14ης Ιουνίου 1985, μεταξύ των κυβερνήσεων των κρατών της Οικονομικής Ενώσεως Μπενελούξ, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και της Γαλλικής Δημοκρατίας, σχετικά με τη σταδιακή κατάργηση των ελέγχων στα κοινά σύνορα (ΕΕ 2000, L 239, σ. 19, στο εξής: ΣΕΣΣ), η οποία υπογράφηκε στις 19 Ιουνίου 1990 στο Σένγκεν (Λουξεμβούργο).

- ² Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ, αφενός, του J. L. Van Straaten και, αφετέρου, του Staat der Nederlanden [Ολλανδικού Δημοσίου] και της Republiek Italië [Ιταλικής Δημοκρατίας] σχετικά με την καταχώρηση, από τις ιταλικές αρχές, στο σύστημα πληροφοριών Σένγκεν (στο εξής: ΣΠΣ), της ποινικής καταδίκης του πρώτου στην Ιταλία για διακίνηση ναρκωτικών, με σκοπό την έκδοσή του.

Το νομικό πλαίσιο

Το κοινοτικό δίκαιο

- ³ Κατά το άρθρο 1 του πρωτοκόλλου για την ενσωμάτωση του κεκτημένου του Σένγκεν στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, το οποίο προσαρτήθηκε με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (στο εξής: πρωτόκολλο), δεκατρία κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, μεταξύ των οποίων η Ιταλική Δημοκρατία και το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, εξουσιοδοτούνται να θεσπίσουν στενότερη συνεργασία μεταξύ τους στο πεδίο εφαρμογής του κεκτημένου του Σένγκεν, όπως αυτό ορίζεται στο παράρτημα του εν λόγω πρωτοκόλλου.
- ⁴ Στο κεκτημένο του Σένγκεν, όπως έχει καθορισθεί, καταλέγονται, μεταξύ άλλων, η συμφωνία μεταξύ των κυβερνήσεων των κρατών της Οικονομικής Ένωσης Μπενελούξ, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και της Γαλλικής Δημοκρατίας σχετικά με τη σταδιακή κατάργηση των ελέγχων στα κοινά σύνορα, η οποία υπογράφηκε στο Σένγκεν στις 14 Ιουνίου 1985 (ΕΕ 2000, L 239, σ. 13, στο εξής: Συμφωνία του Σένγκεν), καθώς και η ΣΕΣΣ. Η Ιταλική Δημοκρατία υπέγραψε συμφωνία προσχωρήσεως στη ΣΕΣΣ στις 27 Νοεμβρίου 1990 (ΕΕ 2000, L 239, σ. 63), η οποία τέθηκε σε ισχύ στις 26 Οκτωβρίου 1997.

- 5 Το άρθρο 2, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του πρωτοκόλλου ορίζει ότι από την ημερομηνία ενάρξεως ισχύος της Συνθήκης του Άμστερνταμ το κεκτημένο του Σένγκεν έχει απευθείας εφαρμογή εντός των δεκατριών κρατών μελών που απαριούνται στο άρθρο 1 του πρωτοκόλλου αυτού.
- 6 Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 2, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, δεύτερη περίοδος, του πρωτοκόλλου, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως εξέδωσε στις 20 Μαΐου 1999 την απόφαση 1999/436/ΕΚ, για τον καθορισμό, δυνάμει των εφαρμοστέων διατάξεων της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, της νομικής βάσεως για κάθε διάταξη ή απόφαση που συνιστά το κεκτημένο του Σένγκεν (ΕΕ 1999, L 176, σ. 17). Από το άρθρο 2 της εν λόγω αποφάσεως, σε συνδυασμό με το παράρτημά Α αυτής, προκύπτει ότι το Συμβούλιο καθόρισε ως νομική βάση των άρθρων 54 έως 58 της ΣΕΕΣΣ τα άρθρα 34 ΕΕ και 31 ΕΕ, που αποτελούν μέρος του τίτλου VI της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, ο οποίος επιγράφεται: «Διατάξεις για την αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις».
- 7 Τα άρθρα 54 έως 58 της ΣΕΕΣΣ συναποτελούν το κεφάλαιο 3, το οποίο φέρει τον τίτλο «Εφαρμογή της αρχής *ne bis in idem*» και εντάσσεται στον τίτλο III της συμβάσεως εφαρμογής, ο οποίος φέρει τον τίτλο «Αστυνομία και ασφάλεια».
- 8 Το άρθρο 54 της ΣΕΕΣΣ ορίζει ότι:

«Όποιος [καταδικάστηκε ή αθωώθηκε] αμετάκλητα από ένα συμβαλλόμενο μέρος δεν μπορεί να διωχθεί από ένα άλλο συμβαλλόμενο μέρος για τα ίδια πραγματικά περιστατικά, υπό τον όρον όμως ότι, σε περίπτωση καταδίκης, η ποινή έχει ήδη εκτιθεί ή εκτίεται ή δεν μπορεί πλέον να εκτιθεί σύμφωνα με τους νόμους του συμβαλλομένου μέρους που επέβαλε την καταδίκη».

9 Κατά το άρθρο 55, παράγραφος 1, της ΣΕΣΣ:

«1. Ένα συμβαλλόμενο μέρος μπορεί, κατά το χρόνο της κυρώσεως, αποδοχής ή εγκρίσεως της παρούσας συμβάσεως, να δηλώσει ότι δεν δεσμεύεται από το άρθρο 54 σε μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν τα πραγματικά περιστατικά τα οποία έλαβε υπόψη της η αλλοδαπή δικαστική απόφαση έλαβαν χώρα είτε εν όλω είτε εν μέρει στο έδαφός του, στην τελευταία όμως αυτή περίπτωση η εξαίρεση αυτή δεν εφαρμόζεται, εάν τα πραγματικά αυτά περιστατικά έλαβαν χώρα εν μέρει στο έδαφος του συμβαλλομένου μέρους όπου εκδόθηκε η δικαστική απόφαση.

[...]»

10 Το άρθρο 71, παράγραφος 1, της ΣΕΣΣ, ως νομική βάση του οποίου καθορίστηκε το άρθρο 34 ΕΕ, καθώς και τα άρθρα 30 ΕΕ και 31 ΕΕ, ορίζει ότι:

«Τα συμβαλλόμενα μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωση, όσον αφορά την άμεση ή έμμεση διάθεση ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών οποιασδήποτε μορφής, περιλαμβανομένης και της ινδικής καννάβεως, καθώς και την κατοχή των εν λόγω προϊόντων και ουσιών με σκοπό τη διάθεση ή την εξαγωγή τους, να λάβουν, σε συμφωνία με τις υφιστάμενες συμβάσεις των Ηνωμένων Εθνών [...], κάθε απαραίτητο μέτρο για την πρόληψη και την καταστολή της παράνομης διακινήσεως ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών.»

11 Το άρθρο 95, παράγραφοι 1 και 3, της ΣΕΣΣ έχει ως εξής:

«1. Τα στοιχεία που αφορούν καταζητούμενα για σύλληψη πρόσωπα με σκοπό την έκδοσή τους περιλαμβάνονται στην αίτηση της δικαστικής αρχής του αιτούντος συμβαλλομένου μέρους.

3. Ένα συμβαλλόμενο μέρος προς το οποίο απευθύνεται αίτηση μπορεί να ζητήσει να συνοδεύεται η καταχώρηση στο αρχείο του εθνικού τμήματος του συστήματος πληροφοριών Σένγκεν με ένδειξη που θα αποβλέπει στην, μέχρι τη διαγραφή της εν λόγω ένδειξεως, απαγόρευση της σύλληψης με το αιτιολογικό που αναφέρεται στην καταχώρηση αυτή. Η ένδειξη αυτή πρέπει να διαγράφεται το αργότερο είκοσι τέσσερις ώρες μετά την καταχώρηση, εκτός αν το εν λόγω συμβαλλόμενο μέρος αρνείται τη [ζητούμενη] σύλληψη για νομικούς ή ειδικούς περιστασιακούς λόγους. Στον βαθμό που, σε τελείως εξαιρετικές περιπτώσεις, η σύνθετη φύση των γεγονότων στα οποία στηρίχθηκε η καταχώρηση το αιτιολογεί, η προαναφερθείσα προθεσμία μπορεί να παραταθεί μέχρι και μία εβδομάδα. Με την επιφύλαξη μιας απορριπτικής ενδείξεως ή αποφάσεως, τα λοιπά συμβαλλόμενα μέρη μπορούν να προβούν στη [ζητούμενη] βάσει της καταχωρήσεως σύλληψη.»

12 Το άρθρο 106, παράγραφος 1, της ΣΕΣΣ ορίζει ότι:

«Μόνο το καταχωρούν συμβαλλόμενο μέρος επιτρέπεται να τροποποιεί, συμπληρώνει, διορθώνει ή να διαγράφει τα δεδομένα που εισήγαγε.»

13 Το άρθρο 111 της ΣΕΣΣ ορίζει ότι:

«1. Κάθε άτομο μπορεί να απευθυνθεί στο έδαφος κάθε συμβαλλόμενου μέρους προς τη δικαστική αρχή ή άλλη αρχή, που είναι δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας αρμόδια για τη διόρθωση, εξάλειψη, ενημέρωση ή αποζημίωση εξαιτίας μιας καταχωρήσεως που το αφορά.

2. Τα συμβαλλόμενα μέρη αναλαμβάνουν την αμοιβαία υποχρέωση να εκτελέσουν τις [αμετάκλητες] αποφάσεις που λαμβάνονται από τις δικαστικές αρχές ή άλλες αρμόδιες αρχές της παραγράφου 1, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 116.»

14 Η αρμοδιότητα του Δικαστηρίου να αποφαινεται επί αιτήσεων εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως επί των ζητημάτων αυτών προκύπτει από το άρθρο 35 ΕΕ, του οποίου η παράγραφος 3, στοιχείο β', έχει ως εξής:

«Κάθε κράτος μέλος που προβαίνει σε δήλωση σύμφωνα με την παράγραφο 2 ορίζει:

[...]

β') ότι οποιοδήποτε δικαστήριο του κράτους αυτού δύναται να ζητήσει από το Δικαστήριο να αποφανθεί με προδικαστική απόφαση επί ζητήματος το οποίο ανακύπτει σε εκκρεμή υπόθεση ενώπιόν του και αφορά το κύρος ή την ερμηνεία πράξεως που αναφέρεται στην παράγραφο 1, εάν το δικαστήριο αυτό κρίνει ότι η απόφαση επί του ζητήματος είναι αναγκαία για την έκδοση της δικής του αποφάσεως.»

- 15 Το Βασίλειο των Κάτω Χωρών δήλωσε ότι αποδέχεται την αρμοδιότητα του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 35, παράγραφοι 2 και 3, στοιχείο β', ΕΕ (ΕΕ 1997, C 340, σ. 308).

Το διεθνές δίκαιο

- 16 Το άρθρο 4 του πρωτοκόλλου 7 της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, η οποία υπεγράφη στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950, έχει ως εξής:

«1. Κανένας δεν μπορεί να διωχθεί ή καταδικασθεί ποινικά από τα δικαστήρια του ίδιου κράτους, για μια παράβαση για την οποία ήδη αθωώθηκε ή καταδικάστηκε με αμετάκλητη απόφαση σύμφωνα με τον νόμο και την ποινική δικονομία του κράτους αυτού.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν εμποδίζουν την επανάληψη της διαδικασίας σύμφωνα με τον νόμο και την ποινική δικονομία του κράτους για το οποίο πρόκειται, εάν υπάρχουν αποδείξεις νέων ή μεταγενέστερων της αποφάσεως γεγονότων, ή υπήρξε θεμελιώδες σφάλμα της προηγούμενης διαδικασίας, που θα μπορούσαν να επηρεάσουν το αποτέλεσμα της υποθέσεως.

3. Καμία απόκλιση από αυτό το άρθρο δεν επιτρέπεται με βάση το άρθρο 15 της Συμβάσεως.»

- 17 Το άρθρο 14, παράγραφος 7, του διεθνούς συμφώνου για τα αστικά και πολιτικά δικαιώματα, το οποίο υιοθετήθηκε στις 16 Δεκεμβρίου 1966 και τέθηκε σε ισχύ στις 23 Μαρτίου 1976, έχει ως εξής:

«Κανένας δεν μπορεί να διωχθεί ή καταδικασθεί ποινικά για μια παράβαση για την οποία ήδη αθώωθηκε ή καταδικάστηκε με αμετάκλητη απόφαση σύμφωνα με τον νόμο και την ποινική δικονομία κάθε κράτους.»

- 18 Το άρθρο 36 της ενιαίας Συμβάσεως για τα ναρκωτικά, η οποία συνάφθηκε στη Νέα Υόρκη στις 30 Μαρτίου 1961, στο πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών, έχει ως εξής:

«1. α) Με την επιφύλαξη των οικείων συνταγματικών διατάξεων, έκαστο συμβαλλόμενο Μέρος θα λάβει τα αναγκαία μέτρα ώστε η καλλιέργεια και η παραγωγή, η παρασκευή, η εξαγωγή, η κατοχή, η προσφορά, η διάθεση προς πώληση, η διανομή, η αγορά, η πώληση, η παράδοση για οποιαδήποτε αιτία, η πρακτόρευση, η αποστολή, η διαμετακόμιση, η μεταφορά, η εισαγωγή και η εξαγωγή ναρκωτικών που δεν συνάδουν με τις διατάξεις της παρούσας Συμβάσεως ή κάθε άλλη πράξη που κατά την άποψη του εν λόγω Μέρους αντιβαίνει στις διατάξεις της παρούσας Συμβάσεως, να συνιστούν αξιόποινες πράξεις όταν διαπράττονται εκουσίως και ώστε οι βαριές αξιόποινες πράξεις να τιμωρούνται με την κατάλληλη ποινή, ιδίως με φυλάκιση και με άλλες ποινές στερητικές της ελευθερίας.

β) [...]

2. Με την επιφύλαξη των συνταγματικών διατάξεων εκάστου συμβαλλομένου Μέρους, του νομικού συστήματος και της εθνικής νομοθεσίας του:

α) i) κάθε μία από τις αξιόποινες πράξεις που απαριθμούνται στην παράγραφο 1 θα θεωρείται ως ξεχωριστή αξιόποινη πράξη αν αυτές διαπράττονται σε διαφορετικές χώρες

[...]»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

¹⁹ Από τη διάταξη του αιτούντος δικαστηρίου προκύπτει ότι ο J. L. Van Straaten κατείχε, στην Ιταλία, περί την 27η Μαρτίου 1983, ποσότητα περίπου 5 χιλιογράμμων ηρωίνης, η οποία διακινήθηκε από την Ιταλία στις Κάτω Χώρες και ότι ο J. L. Van Straaten διατήρησε, κατά το χρονικό διάστημα από τις 27 ως τις 30 Μαρτίου 1983, ποσότητα 1 000 γραμμαρίων από την ηρωίνη αυτή.

²⁰ Ο ενδιαφερόμενος διώχθηκε ποινικά στις Κάτω Χώρες, πρώτον, για την εισαγωγή, από κοινού με τον A. Yilmaz, ποσότητας περίπου 5 500 γραμμαρίων ηρωίνης από την Ιταλία στις Κάτω Χώρες στις 26 Μαρτίου 1983 ή περί την ημερομηνία αυτή, δεύτερον, για τη διατήρηση ποσότητας περίπου 1 000 γραμμαρίων ηρωίνης στις Κάτω Χώρες κατά ή περί το χρονικό διάστημα από τις 27 ως τις 30 Μαρτίου 1983 και, τρίτον, για κατοχή πυροβόλων όπλων και πυρομαχικών στις Κάτω Χώρες τον Μάρτιο του 1983. Με απόφαση της 23ης Ιουνίου 1983, το Arrondissementsrechtbank te 's-Hertogenbosch (Κάτω Χώρες) απάλλαξε τον J. L. Van Straaten όσον αφορά τη δίωξη που είχε ασκηθεί σε βάρος του λόγω εισαγωγής ηρωίνης, εκτιμώντας ότι η πράξη αυτή δεν είχε αποδειχθεί νομίμως και με πειστικά στοιχεία, και τον καταδίκασε για τις δύο άλλες πράξεις σε στερητική της ελευθερίας ποινή είκοσι μηνών.

- 21 Στην Ιταλία ασκήθηκε δίωξη κατά του J. L. Van Straaten και άλλων ατόμων επειδή κατείχαν στις 27 Μαρτίου 1983, ή περί την ημερομηνία αυτή, και εξήγαγαν επανειλημμένα στις Κάτω Χώρες, μαζί με τον Karakus Coskun, σημαντική ποσότητα ηρωίνης, ανερχόμενη συνολικά σε 5 χιλιόγραμμα. Με απόφαση της 22ας Νοεμβρίου 1999 του Tribunale Ordinario di Milano, ο J. L. Van Straaten καταδικάστηκε ερήμην, με δύο άλλα άτομα, για τις πράξεις αυτές σε δεκαετή κάθειρξη, σε πρόστιμο πενήντα εκατομμυρίων ιταλικών λιρών και στα δικαστικά έξοδα.
- 22 Στη διαφορά της κύριας δίκης αντίδικοι είναι, αφενός, ο J. L. Van Straaten και, αφετέρου, το Ολλανδικό Δημόσιο και η Ιταλική Δημοκρατία. Το αιτούν δικαστήριο εκθέτει ότι το όνομα του J. L. Van Straaten έχει καταχωρηθεί σε πίνακα ανεπιθύμητων ατόμων και ότι, στην υπό κρίση διαφορά, αμφισβητείται το κύρος της σχετικής καταχωρήσεως, την οποία το δικαστήριο αυτό εξετάζει με γνώμονα τη ΣΕΕΣ. Με διάταξη εκδοθείσα στις 16 Ιουλίου 2004 η Ιταλική Δημοκρατία κλήθηκε να παραστεί στην υπόθεση της κύριας δίκης.
- 23 Ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, η Ιταλική Δημοκρατία απέρριψε τους ισχυρισμούς του J. L. Van Straaten ότι, δυνάμει του άρθρου 54 της ΣΕΕΣ, δεν έπρεπε να διωχθεί από το Ιταλικό Κράτος ή στο όνομά του και ότι όλες οι πράξεις που συνδέονται με τη δίωξη σε βάρος του είναι παράνομες. Κατά την Ιταλική Δημοκρατία, με την απόφαση 23ης Ιουνίου 1983, καθόσον αυτή αφορά το σχετικό με την εισαγωγή ηρωίνης κεφάλαιο κατηγορίας, το επιληφθέν δικαστήριο δεν αποφάνθηκε επί της ενοχής του J. L. Van Straaten, διότι ο ενδιαφερόμενος απαλλάχθηκε όσον αφορά την κατηγορία αυτή. Ο J. L. Van Straaten δεν έπρεπε να δικαστεί, υπό την έννοια του άρθρου 54 της ΣΕΕΣ, για την πράξη αυτή. Επιπλέον, η Ιταλική Δημοκρατία ισχυρίστηκε ότι, ως αποτέλεσμα της δηλώσεώς της περί της οποίας γίνεται λόγος στο άρθρο 55, παράγραφος 1, initio και στοιχείο α', της ΣΕΕΣ, δεν δεσμεύεται από το άρθρο 54 της συμβάσεως αυτής. Το αιτούν δικαστήριο απέρριψε τον τελευταίο αυτό ισχυρισμό.
- 24 Η απόφαση του αιτούντος δικαστηρίου δεν παρέχει κανένα άλλο πληροφοριακό στοιχείο περί της φύσεως της διαδικασίας.

- 25 Κατά την Ολλανδική Κυβέρνηση, η απόφαση του Arrondissementsrechtbank te 's-Hertogenbosch της 23ης Ιουνίου 1983 επιβεβαιώθηκε με απόφαση του Gerechtshof te 's-Hertogenbosch της 3ης Ιανουαρίου 1984, που τροποποίησε τον νομικό χαρακτηρισμό του δεύτερου κεφαλαίου κατηγορίας σε βάρος του J. L. Van Straaten. Το τελευταίο αυτό δικαστήριο χαρακτήρισε τις επίμαχες πράξεις ως «ηθελημένη κατοχή στις Κάτω Χώρες ποσότητας 1 000 γραμμαρίων ηρωίνης περίπου κατά ή περί το χρονικό διάστημα από 27 έως 30 Μαρτίου 1983». Η αίτηση αναιρέσως που υπέβαλε ο J. L. Van Straaten κατά της αποφάσεως αυτής απορρίφθηκε με απόφαση του Hoge Raad (ανωτάτου δικαστηρίου) της 26ης Φεβρουαρίου 1985. Η εν λόγω απόφαση έχει καταστεί δεδικοασμένο. Ο J. L. Van Straaten εξέτισε την επιβληθείσα ποινή.
- 26 Κατά την ως άνω κυβέρνηση, αιτήσει των ιταλικών δικαστικών αρχών, το 2002 εισήχθη στο ΣΠΣ μια σχετική καταχώρηση προς σύλληψη του J. L. Van Straaten με σκοπό την έκδοσή του, βάσει εντάλματος συλλήψεως εκδοθέν από την εισαγγελική αρχή του Μιλάνου στις 11 Σεπτεμβρίου 2001. Οι Κάτω Χώρες προσέθεσαν στην καταχώρηση αυτή την ένδειξη περί της οποίας γίνεται λόγος στο άρθρο 95, παράγραφος 3, της ΣΕΣΣ, έτσι ώστε η σύλληψη δεν μπορούσε να πραγματοποιηθεί στις Κάτω Χώρες.
- 27 Αφού πληροφορήθηκε για την εν λόγω καταχώρηση το 2003 και, εξ αυτού, σχετικά με την καταδίκη του στην Ιταλία, ο J. L. Van Straaten απευθύνθηκε καταρχάς, χωρίς επιτυχία, στις ιταλικές δικαστικές αρχές για να ζητήσει τη διαγραφή των δεδομένων που τον αφορούν και τα οποία περιλαμβάνονται στο ΣΠΣ. Το Korps Landelijke Politiediensten (ολλανδική αστυνομική διεύθυνση, στο εξής: KLPD) ανέφερε στον J. L. Van Straaten, με έγγραφο της 16ης Απριλίου 2004, ότι, δυνάμει του άρθρου 106 της ΣΕΣΣ, δεν μπορούσε να διαγράψει την καταχώρηση από το ΣΠΣ, δεδομένου ότι η ως άνω διεύθυνση δεν ήταν η αρχή η οποία είχε προβεί στην καταχώρηση αυτή.
- 28 Ο J. L. Van Straaten προσέφυγε στη συνέχεια ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου ζητώντας να διατάξει το εμπλεκόμενο υπουργείο ή/και το KLPD να διαγράψει τα προσωπικά δεδομένα του από το μητρώο της αστυνομίας. Το εν λόγω δικαστήριο διαπίστωσε με διάταξη της 16ης Ιουλίου 2004 ότι, δυνάμει του άρθρου 106, παράγραφος 1, της ΣΕΣΣ, μόνον η Ιταλική Δημοκρατία μπορούσε να προβεί στη διαγραφή των δεδομένων την οποία ζητούσε ο J. L. Van Straaten. Λαμβάνοντας

υπόψη το στοιχείο αυτό, το αιτούν δικαστήριο χαρακτήρισε το αίτημα ως προσφυγή αποσκοπούσα στο να διαταχθεί η Ιταλική Δημοκρατία να διαγράψει τα επίμαχα δεδομένα. Κατά συνέπεια, η Ιταλική Δημοκρατία προσεπικλήθηκε στη διαδικασία της κύριας δίκης.

29 Το αιτούν δικαστήριο διαπίστωσε στη συνέχεια ότι, δυνάμει του άρθρου 111, παράγραφος 1, της ΣΕΕΣΣ, ο J. L. Van Straaten έχει τη δυνατότητα να ασκήσει ενώπιον του αρμοδίου κατά το ολλανδικό δίκαιο δικαστηρίου προσφυγή κατά της εκ μέρους της Ιταλικής Δημοκρατίας εισαγωγής στο ΣΠΣ δεδομένων που τον αφορούν. Κατ' εφαρμογήν της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού, η Ιταλική Δημοκρατία θα υποχρεούται να συμμορφωθεί προς τελεσίδικη απόφαση ολλανδικού δικαστηρίου αποφαινόμενου επί μιας τέτοιας προσφυγής.

30 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Rechtbank 's-Hertogenbosch αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Τι νοείται με την έκφραση “τα ίδια πραγματικά περιστατικά” κατά το άρθρο 54 της [ΣΕΕΣΣ]; (Είναι η διατήρηση περίπου 1 000 γραμμαρίων ηρωίνης στις Κάτω Χώρες κατά ή περί το χρονικό διάστημα από τις 27 έως τις 30 Μαρτίου 1983 το ίδιο πραγματικό περιστατικό με την κατοχή περίπου 5 χιλιογράμμων ηρωίνης στην Ιταλία κατά ή περί την 27η Μαρτίου 1983, λαμβανομένου υπόψη ότι η ποσότητα ηρωίνης στις Κάτω Χώρες αποτελούσε μέρος της ποσότητας ηρωίνης στην Ιταλία; Είναι η εξαγωγή μιας ποσότητας ηρωίνης από την Ιταλία προς τις Κάτω Χώρες το ίδιο πραγματικό περιστατικό με την εισαγωγή της ίδιας ποσότητας ηρωίνης από την Ιταλία στις Κάτω Χώρες, λαμβανομένου επίσης υπόψη ότι οι ύποπτοι συνέργειας με τον J. L. Van Straaten δεν είναι απολύτως οι ίδιοι στις Κάτω Χώρες και στην Ιταλία; Πρόκειται για “τα ίδια πραγματικά περιστατικά” όσον αφορά το σύνολο των πράξεων που συνίστανται σε κατοχή εντός της Ιταλίας, σε εξαγωγή από την Ιταλία, σε εισαγωγή στις Κάτω Χώρες και σε διατήρηση στις Κάτω Χώρες της εν λόγω ηρωίνης;)

2) Έχει [“αθωωθεί”] ένα άτομο κατά την έννοια του άρθρου 54 της [ΣΕΕΣΣ] όταν έχει κριθεί ότι η προσαπτόμενη σ' αυτό πράξη δεν αποδείχθηκε πειστικώς και κατά νόμο και το εν λόγω άτομο αθωώθηκε με απόφαση ως προς αυτή την πράξη;»

Επί του παραδεκτού της υποβολής προδικαστικού ερωτήματος

- 31 Προεισαγωγικώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, εν προκειμένω, το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να αποφαινεται επί της ερμηνείας του άρθρου 54 της ΣΕΣΣ, δεδομένου ότι το σύστημα που προβλέπει το άρθρο 234 ΕΚ προορίζεται να έχει εφαρμογή στις περιπτώσεις υποβολής προδικαστικών ερωτημάτων βάσει του άρθρου 35 ΕΕ, με την επιφύλαξη των προβλεπομένων στο άρθρο αυτό προϋποθέσεων (βλ., επ' αυτού, απόφαση της 16ης Ιουνίου 2005, C-105/03, *Purino*, Συλλογή 2005, σ. I-5285, σκέψη 28), και οι Κάτω Χώρες έχουν προβεί σε σχετική δήλωση, υπό την έννοια του άρθρου 35, παράγραφος 3, στοιχείο β', ΕΕ, που άρχισε να παράγει τα αποτελέσματά της από 1ης Μαΐου 1999, ημερομηνία ενάρξεως της ισχύος της Συνθήκης του Άμστερνταμ.
- 32 Η Γαλλική Κυβέρνηση εκφράζει ορισμένες αμφιβολίες περί του παραδεκτού της αιτήσεως προς έκδοση προδικαστικής αποφάσεως λόγω του λακωνικού χαρακτήρα των πληροφοριών που παρέχει το αιτούν δικαστήριο, από τις οποίες δεν μπορούν να συναχθούν το αντικείμενο της διαφοράς και οι λόγοι για τους οποίους είναι απαραίτητες οι απαντήσεις στα δύο αυτά ερωτήματα.
- 33 Εν προκειμένω, πρέπει να υπομνησθεί ότι μόνο στο εθνικό δικαστήριο, το οποίο εκδικάζει τη διαφορά και πρέπει να αναλάβει την ευθύνη της εκδοθησομένης δικαστικής αποφάσεως, απόκειται να εκτιμήσει, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτέρων περιστάσεων της υποθέσεως, τόσο την ανάγκη εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως για να μπορέσει να εκδώσει την απόφασή του όσο και τη λυσιτέλεια των ερωτημάτων που υποβάλλει στο Δικαστήριο (βλ. αποφάσεις της 9ης Μαρτίου 2000, C-437/97, *EKW και Wein & Co*, Συλλογή 2000, σ. I-1157, σκέψη 52, και της 4ης Δεκεμβρίου 2003, C-448/01, *EVN και Wienstrom*, Συλλογή 2003, σ. I-14527, σκέψη 74). Κατά συνέπεια, όταν τα υποβαλλόμενα ερωτήματα αφορούν την ερμηνεία του κοινοτικού δικαίου, το Δικαστήριο υποχρεούται, καταρχήν, να αποφανθεί.
- 34 Το Δικαστήριο μπορεί να αρνηθεί να δώσει απάντηση σε προδικαστικό ερώτημα εθνικού δικαστηρίου μόνον όταν είναι πρόδηλο ότι η ζητηθείσα ερμηνεία του κοινοτικού δικαίου δεν έχει καμία σχέση με πραγματική διαφορά ή με το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης, όταν το πρόβλημα είναι υποθετικό ή, ακόμα, όταν το Δικαστήριο δεν διαθέτει τα αναγκαία πραγματικά και νομικά

στοιχεία για να δώσει χρήσιμη απάντηση στα ερωτήματα που του υποβλήθηκαν (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 13ης Μαρτίου 2001, C-379/98, *PreussenElektra*, Συλλογή 2001, σ. I-2099, σκέψη 39, της 19ης Φεβρουαρίου 2002, C-35/99, *Arduino*, Συλλογή 2002, σ. I-1529, σκέψη 25, και της 11ης Ιουλίου 2006, C-13/05, *Chacón Navas*, σκέψη 33, Συλλογή 2006, σ. I-6387).

35 Εν προκειμένω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι αιτιολογίες της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου, παρά τον περιληπτικό χαρακτήρα τους και το γεγονός ότι εκτίθενται χωρίς να τηρείται κάποια λογική ακολουθία, περιλαμβάνουν επαρκή στοιχεία ώστε, αφενός, να αποκλείεται το ενδεχόμενο τα υποβληθέντα ερωτήματα να μην έχουν καμία σχέση με την πραγματικότητα και το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης ή το πρόβλημα να είναι υποθετικής φύσεως, και, αφετέρου, το Δικαστήριο να μπορεί να δώσει χρήσιμη απάντηση στα ερωτήματα αυτά. Πράγματι, από τη γενική αλληλουχία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου προκύπτει ότι με την προσφυγή του ο J. L. Van Straaten ζητεί την ακύρωση της καταχωρήσεως που τον αφορά, η οποία έχει ενσωματωθεί στο ΣΠΣ, και ότι, κατά το αιτούν δικαστήριο, δεν μπορεί να δικαιωθεί παρά μόνον σε περίπτωση που, κατ' εφαρμογήν της αρχής *ne bis in idem*, βάσει του άρθρου 54 της ΣΕΣΣ, η καταδίκη του στις Κάτω Χώρες εμποδίζει την ποινική δίωξη σε βάρος του στην Ιταλία, δίωξη η οποία αποτελεί την αιτία της καταχωρήσεως του ονόματός του στον σχετικό πίνακα.

36 Η Ισπανική Κυβέρνηση εκτιμά ότι το πρώτο ερώτημα είναι απαράδεκτο. Υποστηρίζει ότι το ερώτημα αυτό αφορά μόνον τα πραγματικά περιστατικά της κύριας δίκης και ότι το αιτούν δικαστήριο ζητεί στην πραγματικότητα από το Δικαστήριο να εφαρμόσει το άρθρο 54 της ΣΕΣΣ στα πραγματικά περιστατικά που έδωσαν λαβή για την εθνική διαδικασία

37 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, μολονότι το Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο, κατά το άρθρο 234 ΕΚ, να εφαρμόζει τους κοινοτικούς κανόνες επί συγκεκριμένης διαφοράς, μπορεί όμως, στο πλαίσιο της δικαστικής συνεργασίας που καθιερώνει το εν λόγω άρθρο και βάσει των στοιχείων της δικογραφίας, να παρέχει στο εθνικό δικαστήριο τα στοιχεία ερμηνείας του κοινοτικού δικαίου που θα του ήσαν χρήσιμα κατά την εκτίμηση των αποτελεσμάτων της εν λόγω διατάξεως (απόφαση της 5ης Μαρτίου 2002, C-515/99, C-519/99 έως C-524/99 και C-526/99 έως C-540/99, *Reisch κ.λπ.*, Συλλογή 2002, σ. I-2157, σκέψη 22).

38 Όμως, με το πρώτο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί την ερμηνεία του άρθρου 54 ΣΕΣΣ με βάση πραγματικά στοιχεία τα οποία επεξηγεί εντός παρενθέσεως. Αντιθέτως, δεν ζητείται από το Δικαστήριο να προβεί σε εφαρμογή του άρθρου αυτού στα περιγραφόμενα πραγματικά περιστατικά.

39 Ως εκ τούτου, η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως είναι παραδεκτή.

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου ερωτήματος

40 Με το ερώτημα αυτό το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, ποια είναι τα κρίσιμα κριτήρια για την εφαρμογή της εννοίας των «ιδίων πραγματικών περιστατικών» κατά το άρθρο 54 της ΣΕΣΣ, λαμβανομένων υπόψη των πραγματικών στοιχείων που παραθέτει εντός παρενθέσεως.

41 Συναφώς, το Δικαστήριο έχει δεχθεί, με τη σκέψη 27 της αποφάσεως της 9ης Μαρτίου 2006, C-436/04, Van Esbroeck (Συλλογή 2006, σ. I-2333), ότι από το γράμμα του άρθρου 54 της ΣΕΣΣ, που χρησιμοποιεί τον όρο «ίδια πραγματικά περιστατικά», προκύπτει ότι η ως άνω διάταξη αφορά μόνον τον παράνομο χαρακτήρα των περιστατικών αυτών και όχι τον νομικό χαρακτηρισμό τους.

42 Έτσι, οι χρησιμοποιούμενοι στο άρθρο αυτό όροι διακρίνονται από εκείνους που χρησιμοποιούνται σε άλλους διεθνείς κανόνες οι οποίοι καθιερώνουν την αρχή *ne bis in idem* (απόφαση van Esbroeck, προαναφερθείσα, σκέψη 28).

- 43 Η αρχή *ne bis in idem*, την οποία καθιερώνει το άρθρο 54 της ΣΕΣΣ, προϋποθέτει κατ' ανάγκη ότι υπάρχει αμοιβαία εμπιστοσύνη των συμβαλλομένων κρατών στα οικεία συστήματα ποινικής δικαιοσύνης και ότι κάθε κράτος μέλος αποδέχεται την εφαρμογή του ποινικού δικαίου που ισχύει στα άλλα συμβαλλόμενα κράτη, έστω και αν η εφαρμογή της εθνικής νομοθεσίας του θα οδηγούσε σε διαφορετική λύση (απόφαση *van Esbroeck*, προαναφερθείσα, σκέψη 30).
- 44 Έτσι, το ενδεχόμενο διαφορετικών νομικών χαρακτηρισμών των ιδίων πραγματικών περιστατικών σε δύο διαφορετικά συμβαλλόμενα κράτη δεν εμποδίζει την εφαρμογή του άρθρου 54 της ΣΕΣΣ (απόφαση *Van Esbroeck*, προαναφερθείσα, σκέψη 31).
- 45 Οι διαπιστώσεις αυτές επιρρωννύονται περαιτέρω από τον σκοπό του άρθρου 54 που έγκειται στο να αποφεύγεται το ενδεχόμενο να διώκεται ένα άτομο το οποίο κάνει χρήση του δικαιώματός του για ελεύθερη κυκλοφορία για τα ίδια περιστατικά στο έδαφος περισσότερων του ενός συμβαλλομένων κρατών (απόφαση *van Esbroeck*, προαναφερθείσα, σκέψη 33 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 46 Το δικαίωμα αυτό της ελεύθερης κυκλοφορίας δεν κατοχυρώνεται αποτελεσματικά παρά μόνον αν ο αυτουργός της πράξεως γνωρίζει ότι, άπαξ καταδικαστεί και εκτίσει την ποινή του ή ενδεχομένως απαλλαγεί αμετάκλητα σε ένα κράτος μέλος, μπορεί να διακινηθεί εντός του χώρου Σένγκεν χωρίς να αντιμετωπίζει τον κίνδυνο διώξεων σε άλλο κράτος μέλος με την αιτιολογία ότι η πράξη αυτή συνιστά χωριστό ποινικό αδίκημα στην έννομη τάξη του τελευταίου αυτού κράτους μέλους (βλ. απόφαση *Van Esbroeck*, προαναφερθείσα, σκέψη 34).
- 47 Όμως, επειδή δεν υπάρχει εναρμόνιση των εθνικών ποινικών νομοθεσιών, ένα κριτήριο που στηρίζεται στον νομικό χαρακτηρισμό των πραγματικών περιστατικών ή στο προστατευόμενο έννομο συμφέρον μπορεί να δημιουργήσει εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία εντός του χώρου Σένγκεν και δη αναλόγως του αριθμού των ποινικών συστημάτων που υπάρχουν στα συμβαλλόμενα κράτη (απόφαση *Van Esbroeck*, προαναφερθείσα, σκέψη 35).

- 48 Υπό τις συνθήκες αυτές, το μοναδικό κατάλληλο κριτήριο για την εφαρμογή του άρθρου 54 της ΣΕΣΣ είναι το κριτήριο της ταυτότητας των πραγματικών περιστατικών, υπό την έννοια ότι πρόκειται για σύνολο συγκεκριμένων περιστάσεων που συνδέονται άρρηκτα μεταξύ τους (απόφαση Van Esbroeck, προαναφερθείσα, σκέψη 36).
- 49 Όσον αφορά τα σχετικά με ναρκωτικές ουσίες εγκλήματα, δεν απαιτείται να είναι η ίδια η οικεία ποσότητα ναρκωτικών στα δύο συμβαλλόμενα κράτη ή να ταυτίζονται τα άτομα που φέρεται ότι τέλεσαν τις οικείες πράξεις στα δύο αυτά κράτη.
- 50 Επομένως, δεν αποκλείεται μια κατάσταση στην οποία δεν υφίσταται μια τέτοια ταυτότητα να αποτελεί ένα σύνολο πραγματικών περιστατικών τα οποία, από την ίδια τη φύση τους, συνδέονται άρρηκτα μεταξύ τους.
- 51 Εξάλλου, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι οι αξιόποινες πράξεις που συνίστανται στην εξαγωγή και στην εισαγωγή των ίδιων ναρκωτικών και διώκονται σε διάφορα συμβαλλόμενα στη ΣΕΣΣ κράτη θεωρούνται καταρχήν ως «ίδια πραγματικά περιστατικά» υπό την έννοια του άρθρου 54 (απόφαση Van Esbroeck, προαναφερθείσα, σκέψη 42).
- 52 Ωστόσο, η οριστική εκτίμηση του ζητήματος αυτού απόκειται, όπως ορθά παρατηρεί η Ολλανδική Κυβέρνηση, στις αρμόδιες εθνικές αρχές που πρέπει να εξετάσουν αν τα εν λόγω πραγματικά περιστατικά συνιστούν ένα σύνολο πραγματικών περιστατικών άρρηκτα συνδεδεμένων κατά χρόνο, τόπο και αντικείμενο (απόφαση Van Esbroeck, προαναφερθείσα, σκέψη 38).

53 Βάσει των σκέψεων αυτών, στο πρώτο ερώτημα αρμόζει η απάντηση ότι το άρθρο 54 ΣΕΣΣ έχει την έννοια ότι:

- το κατάλληλο κριτήριο για την εφαρμογή του εν λόγω άρθρου είναι το κριτήριο της ταυτότητας των πραγματικών περιστατικών με την έννοια ενός συνόλου περιστατικών που συνδέονται άρρηκτα μεταξύ τους, ανεξαρτήτως του νομικού χαρακτηρισμού τους ή του προστατευομένου εννόμου συμφέροντος·
- όσον αφορά τα σχετικά με ναρκωτικές ουσίες εγκλήματα, δεν απαιτείται να είναι η ίδια η οικεία ποσότητα ναρκωτικών στα δύο συμβαλλόμενα κράτη ή να ταυτίζονται τα άτομα που φέρεται ότι τέλεσαν τις οικείες πράξεις στα δύο αυτά κράτη·
- οι αξιόποινες πράξεις που συνίστανται στην εξαγωγή και στην εισαγωγή των ίδιων ναρκωτικών και διώκονται σε διάφορα συμβαλλόμενα στην ως άνω σύμβαση κράτη θεωρούνται καταρχήν ως «ίδια πραγματικά περιστατικά» υπό την έννοια του άρθρου 54 και η αξιολόγηση του ζητήματος αυτού απόκειται σε τελική ανάλυση στις αρμόδιες εθνικές αρχές.

Επί του δευτέρου ερωτήματος

54 Με το ερώτημα αυτό το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, αν η αρχή *ne bis in idem*, την οποία καθιερώνει το άρθρο 54 της ΣΕΣΣ, έχει εφαρμογή σε απόφαση των δικαστικών αρχών συμβαλλομένου κράτους με την οποία ένας κατηγορούμενος απαλλάσσεται λόγω ανεπαρκών αποδείξεων.

- 55 Κατά το ως άνω άρθρο 54, όποιος «[καταδικάσθηκε ή αθώωθηκε] αμετάκλητα» εντός συμβαλλομένου κράτους δεν μπορεί να διωχθεί για τα ίδια πραγματικά περιστατικά σε άλλο συμβαλλόμενο κράτος, υπό την προϋπόθεση ότι, σε περίπτωση καταδίκης, ο καταδικασθείς εκτίει ή εξέτισε την ποινή του ή κατέβαλε τη χρηματική ποινή του ή, τέλος, η ποινή δεν μπορεί πλέον να εκτελεστεί.
- 56 Η κύρια πρόταση που περιλαμβάνεται στη μοναδική φράση η οποία αποτελεί το άρθρο 54 της ΣΕΕΣΣ δεν κάνει καμία μνεία σχετικά με το περιεχόμενο της αποφάσεως που κατέστη αμετάκλητη. Μόνον η δευτερεύουσα πρόταση του άρθρου 54 της ΣΕΕΣΣ αφορά την περίπτωση καταδίκης, ορίζοντας ότι, τότε, η απαγόρευση ποινικής διώξεως εξαρτάται από μια ειδική προϋπόθεση. Αν ο γενικός κανόνας που περιλαμβάνεται στην κύρια πρόταση εφαρμόζοταν μόνο στις καταδικαστικές αποφάσεις, θα ήταν περιττό να προβλεφθεί ότι ο ειδικός κανόνας έχει εφαρμογή σε περίπτωση καταδίκης.
- 57 Δεν αμφισβητείται ότι σκοπός του άρθρου 54 της ΣΕΕΣΣ είναι να αποφεύγεται το ενδεχόμενο να ασκείται κατά ατόμου, το οποίο κάνει χρήση του δικαιώματός του για ελεύθερη κυκλοφορία, ποινική δίωξη για τα ίδια περιστατικά στο έδαφος περισσότερων του ενός κρατών μελών (βλ. απόφαση της 11ης Φεβρουαρίου 2003, C-187/01 και C-385/01, Gözütok και Brügge, Συλλογή 2003, σ. I 1345, σκέψη 38).
- 58 Όμως, η μη εφαρμογή του άρθρου αυτού σε αμετάκλητη απαλλακτική απόφαση λόγω ανεπαρκών αποδείξεων θα είχε ως αποτέλεσμα τη διακύβευση της ασκήσεως του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας (βλ., επ' αυτού, απόφαση Van Esbroeck, προαναφερθείσα, σκέψη 34).
- 59 Επιπλέον, η κίνηση ποινικής διαδικασίας εντός άλλου συμβαλλομένου κράτους για τα ίδια περιστατικά, σε περίπτωση αμετάκλητης απαλλακτικής αποφάσεως λόγω ανεπαρκών αποδείξεων, θα οδηγούσε σε διακύβευση των αρχών της ασφαλείας δικαίου και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης. Πράγματι, ο κατηγορούμενος θα διέτρεχε τον κίνδυνο νέα διώξεως εντός άλλου συμβαλλομένου κράτους ενώ τα ίδια περιστατικά θα έχουν κριθεί αμετακλήτως.

⁶⁰ Πρέπει να προστεθεί ότι, με την απόφαση της 10ης Μαρτίου 2005, C-469/03, *Miraglia* (Συλλογή 2005, σ. I 2009, σκέψη 35), το Δικαστήριο έχει δεχθεί ότι η αρχή *ne bis in idem*, την οποία καθιερώνει το άρθρο 54 της ΣΕΣΣ, δεν έχει εφαρμογή σε απόφαση δικαστικών αρχών κράτους μέλους με την οποία η υπόθεση κηρύσσεται περατωθείσα κατόπιν της αποφάσεως του εισαγγελέα να μη συνεχίσει την ποινική δίωξη για τον λόγο και μόνον ότι έχει ασκηθεί ποινική δίωξη σε άλλο κράτος μέλος κατά του ίδιου κατηγορουμένου για τα ίδια πραγματικά περιστατικά, χωρίς μάλιστα να πραγματοποιείται καμία αξιολόγηση των πραγματικών περιστατικών. Όμως, χωρίς να απαιτείται να αποφανθεί σχετικά το Δικαστήριο, στην υπό κρίση υπόθεση, επί του ζητήματος σχετικά με το αν μια απαλλακτική απόφαση η οποία δεν στηρίζεται σε εκτίμηση επί της ουσίας μπορεί να εμπίπτει στο άρθρο αυτό, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι μια απαλλακτική απόφαση λόγω ανεπαρκών αποδείξεων στηρίζεται σε μια τέτοια εκτίμηση.

⁶¹ Κατά συνέπεια, στο δεύτερο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι η αρχή *ne bis in idem*, την οποία καθιερώνει το άρθρο 54 της ΣΕΣΣ, έχει εφαρμογή σε απόφαση των δικαστικών αρχών ενός συμβαλλομένου κράτους με την οποία ένας κατηγορούμενος απαλλάσσεται αμετακλήτως λόγω ανεπαρκών αποδείξεων.

Επί των δικαστικών εξόδων

⁶² Δεδομένου ότι η διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφαινεται:

- 1) Το άρθρο 54 της συμβάσεως εφαρμογής της Συμφωνίας του Σένγκεν, της 14ης Ιουνίου 1985, μεταξύ των κυβερνήσεων των κρατών της Οικονομικής

Ενώσεως Μπενελούξ, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και της Γαλλικής Δημοκρατίας, σχετικά με τη σταδιακή κατάργηση των ελέγχων στα κοινά σύνορα, η οποία υπογράφηκε στις 19 Ιουνίου 1990 στο Σένγκεν, έχει την έννοια ότι:

- το κατάλληλο κριτήριο για την εφαρμογή του εν λόγω άρθρου είναι το κριτήριο της ταυτότητας των πραγματικών περιστατικών με την έννοια ενός συνόλου περιστατικών που συνδέονται άρρηκτα μεταξύ τους, ανεξαρτήτως του νομικού χαρακτηρισμού τους ή του προστατευομένου εννόμου συμφέροντος·
- όσον αφορά τα σχετικά με ναρκωτικές ουσίες εγκλήματα, δεν απαιτείται να είναι η ίδια η οικεία ποσότητα ναρκωτικών στα δύο συμβαλλόμενα κράτη ή να ταυτίζονται τα άτομα που φέρεται ότι τέλεσαν τις οικείες πράξεις στα δύο αυτά κράτη·
- οι αξιόποινες πράξεις που συνίστανται στην εξαγωγή και στην εισαγωγή των ίδιων ναρκωτικών και διώκονται σε διάφορα συμβαλλόμενα στην ως άνω σύμβαση κράτη θεωρούνται καταρχήν ως «ίδια πραγματικά περιστατικά» υπό την έννοια του άρθρου 54 και η αξιολόγηση του ζητήματος αυτού απόκειται σε τελική ανάλυση στις αρμόδιες εθνικές αρχές.

2) Η αρχή *ne bis in idem*, την οποία καθιερώνει το άρθρο 54 της συμβάσεως αυτής, έχει εφαρμογή σε απόφαση των δικαστικών αρχών ενός συμβαλλόμενου κράτους με την οποία ένας κατηγορούμενος απαλλάσσεται αμετακλήτως λόγω ανεπαρκών αποδείξεων.

(υπογραφές)